

Politik til forebyggelse og opsporing af overgreb mod børn i de undertegnede private institutioner, som alle ligger i Kolding Kommune.

INDLEDNING

I oktober 2013 kom der en lovgivningsændring, der kaldes "overgrebspakken". De ændringer, der kom i lovgivningen er ændringer, der skal sikre, at børn ikke lider overlast i form af fysisk og psykisk vold eller seksuelle overgreb.

Lovgivningen har afstedkommet, at kommunerne er forpligtet til at lave en politik på området. Den enkelte institution skal lave en beredskabsplan for politikken. Idet vi, de underskrivende institutioner, er private, har vi valgt at lave vores egen politik. De enkelte private institutioner laver deres egen beredskabsplan for politikken.

Arbejdet med politikken begyndte med, at personalet fra de 6 private institutioner deltog i socialstyrelsens kursus, hvor vi fik opgraderet vores viden på området. Derefter blev der nedsat et arbejdsudvalg bestående af 1 medarbejder fra hver af de 6 institutioner samt 1 leder (sekretær). Arbejdsgruppen har med udgangspunkt i socialstyrelsens materiale samt "omsorgssvigt er alles ansvar" af Kari Killen og "må vi lege doktor" af Anna Louise Stevnhøj, diskuteret os frem til en politik, som i store træk læner sig op af socialstyrelsens materiale. Bl.a. er definitionerne i politikken hentet i det omtalte materiale.

Lovgivningsændringen betyder, at vi som fagpersoner er forpligtet til, i højere grad end tidligere, at lave underretninger. Vi har dog altid skullet varetage børnenes tarv og underrette de sociale myndigheder, hvis vi oplevede, at børn var truet. Ved mistanke om fysisk eller psykisk vold eller seksuelle overgreb, må vi ikke informere forældrene, når vi underretter socialforvaltningen. Det er i de tilfælde, hvor det er forældrene eller personer i forældrelignende roller, der har begået overgreb på barnet. Hvis kommunen modtager en underretning, skal den sikre, at der iværksættes en rettidig og systematisk vurdering. Senest 24 timer efter modtagelsen af en underretning, skal det vurderes, om barnet eller den unges sundhed eller trivsel er i fare, og om der er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger. Man ønsker fra regeringens side at beslutningen om, hvad der skal sættes i værk i alvorlige sager, skal tages centralt – altså i et udvalg i kommunen. Dog skal vi, fagpersoner, altid se en problemstilling i forhold til familien som helhed. (sund fornuft). Arbejdet med udformning af politikken er endvidere relevant, idet ny viden på området, diskussioner i personalegruppen og på tværs af institutioner sætter fokus på noget, der er svært og åbner op for, at vi efterfølgende ikke er i tvivl om, hvordan vi skal handle, hvis vi møder en problemstilling, der kræver handling. Ligeledes lægger politikken op til, at vi løbende laver opfølgning både på politikken og på handleplanerne, således at vi til enhver tid sørger for, at nyt personale bliver introduceret til politikken og handleplanen.

Politikken er udarbejdet med udgangspunkt i de nedenstående værdier, som er kendetegnende for de private institutioners måde at arbejde på.

Alle 6 private institutioner arbejder ud fra en anerkendende tilgang til børn og forældre. Vi ønsker, at de børn der er i vores varetægt, skal lære at have respekt for mennesker og ting samt udvikle ansvarsfølelse for individet og fælleskabet. Vi ønsker gennem engagement, nærvær og samvær at skabe trygge rammer for de børn vi dagligt har i vores varetægt, så vi derigennem sikre trivsel, udvikling og læring. I de private institutioner prioriteres ligeledes et godt forældresamarbejde for dermed at skabe tryghed og trivsel.

Den anerkendende pædagogik fremmer evnen til at sige fra, når man udsættes for noget, man ved, er forkert eller ikke føles rart. Ligeledes lærer man at respekterer, at andre siger fra. Ud fra de værdier, der er beskrevet i indledningen, arbejder vi med at lære børnene at aflæse, sætte ord på og reagere hensigtsmæssigt på andres og egne følelser. Personalet er gode rollemodeller, som børnene kan spejle sig i. Vi har i institutionen en åbenhed og er i dialog på børneniveau, f.eks. omkring forskel på kønnene. Åbenheden betyder, at børnene føler sig trygge, så de i givet fald kan komme og fortælle, hvis de har oplevet noget, der ikke var rart. På alle områder udvikles børn bedst, hvis de mødes med nærvær og omsorg. Dette gælder således også børnenes seksuelle udvikling.

Formålet med politikken.

For at vi som fagpersoner kan sikre børns trivsel, indlæring og sundhed og for at mindske de skader et barn kan få ved forskellige overgreb skal vi:

- sætte fokus på og skabe dialog om forebyggelse og tidlig opsporing af overgreb mod børn.

Formålet er endvidere:

- at tydeliggøre og nedskrive retningslinjer ved mistanke om overgreb mod børn og hvorledes der skal arbejdes fremadrettet med forebyggelse og tidlig opsporing.

Formålet er ligeledes:

- at understøtte børnenes alsidige udvikling.

Målgruppe.

Politikken er primært lavet for at sikre børn i alderen 0-6 år, i de underskrivende private institutioner, mod overgreb.

Alle børnenes omsorgspersoner er omfattet af politikken.

Politikken er, sammen med de enkelte institutioners beredskabsplan, personalets redskab til håndtering af sager, hvor vi har mistanke eller viden om overgreb eller anden form for omsorgssvigt, der fører til et barns mistrivsel.

Politikken er oplysning til forældrene om, hvordan vi i de underskrivende private institutioner arbejder for at forebygge og opsporer overgreb så tidligt som muligt.

Definition af seksualitet.

Who's definition:

“ Seksualitet er en integreret del af ethvert menneskes personlighed. Den er et basalt behov, og et aspekt af det at være menneske, som ikke kan adskilles fra andre aspekter i livet.

Seksualitet er ikke synonymt med samleje, Det handler ikke om, hvorvidt vi har orgasme eller ej, og endelig er det ikke summen af vort erotiske liv. Dette kan være en del af vor seksualitet, men behøver ikke at være det. Seksualitet er så meget mere, Det er hvad der driver os til at søge kærlighed, varme og intimitet. Den bliver udtrykt i den måde, vi føler, bevæger os på, rører ved og bliver rørt ved. Det er ligeså meget dette at være sensuel, som at være seksuel. Seksualitet har indflydelse på vore tanker, følelser, handlinger og samhandling og derved på vor mentale og fysiske helse. Og da helse er en fundamental menneskeret, så må også seksuel helse være en basal menneskeret.”

Definition af seksuelle overgreb.

SISO's definition:

- Den voksne udnytter barnets tillid
- Det seksuelle overgreb krænker barnets integritet
- Det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til
- Det seksuelle overgreb er udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd.
- Det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral.

Definition af fysisk og psykisk vold

Socialstyrelsens definition:

”Vold er en handling eller trussel, der – uanset formålet – kan krænke en anden persons integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen – uanset om personen er et barn eller en voksen. Volden kan have samme effekt på andre personer, der overværer eller overhører handlingen. Volden kan både være en bevidst handling eller en handling, der sker i affekt. Handlingen overskrider endvidere samfundets love og normer.

Uanset typen af vold, der begås mod et barn, så er der tale om, at barnet udsættes for en adfærd fra forældrene eller andre omsorgsgivere, som er ødelæggende for, eller forhindrer udviklingen af et positivt selvbillede hos barnet. Enhver form for vold bringer barnets udvikling og sundhed i fare, Vold er udtryk for, at barnet ikke frivilligt indgår i den handling, der begås mod barnet.”

Faglig Viden

Det er vigtigt, at personalet er opdateret med ny viden om vold og seksuelle overgreb, for at føle sig rustet til at handle, når vi møder det i vores hverdag.

Viden er forebyggende, og derfor bør den enkelte institution eller institutionerne i fællesskab løbende afholde relevante foredrag for forældrene og personale.

Det er ledelsens ansvar at sætte nærværende politik og tilhørende beredskabsplan på dagsordenen i institutionen med jævne mellemrum og mindst en gang årligt

Det er ledelsens ansvar, at der er relevant litteratur til rådighed i institutionen.

Institutionerne bruger forskellige værktøjer til at hjælpe børnene med at lære at aflæse andres følelser og lære at respekterer andres og egne grænser.

Værktøjer der pt. anbefales er:

- Fri for mobberi
- Trin for Trin
- Rollespil
- Den professionelle tvivl (socialstyrelsen)
- Januscentrets bekymringsbarometer

Det er ledelsens ansvar at nye værktøjer sættes på dagsordenen og at vurdere, om disse kan bruges i egen institution.

Særligt for Maria Mikkelsens Børnehave

I vores børnehave er mænd og kvinder lige vi giver alle pleje og omsorg til børnene. Døren til toiletet står altid åben både når børnene selv er der og når en voksen hjælper med personlig hygiejne. Hvis et barn har brug for fred ved toiletbesøg sørger vi for at det ikke bliver forstyrret af andre. Vi lærer børnene i hvilke sammenhænge at man tager tøjet af og hvornår man beholder det på. Når man leger, er det ok at tage trøjen af hvis man sveder.

Til middag er der en voksen der putter sovebørnene. Hvis et barn er utryg kan den voksne ligge sig ved siden af barnet og holde i hånd. Det samme gør sig gældende på lejr.

Vi lærer børnene at respekterer andres grænser og at det er ok at man ikke har lyst til kys og kram. Vi er opmærksomme på grænseoverskridende adfærd og følger op på det.

Når vi tager billeder af børnene og ligger på face book m.m. sørger vi for at de er anstændige..

Implementering og opfølgning

Politikken skal implementeres, og der skal laves opfølgning for at alle medarbejdere får ejerskab til politikken og beredskabsplanen. Ligeledes opfølges løbende for at opdaterer ny viden på området og for at sikre, at nye medarbejdere præsenteres for politikken og beredskabsplanen.

Implementering og opfølgning i følge nedenstående punkter:

Ledelsen og arbejdsgruppens medlemmer er ansvarlig for at medarbejderne præsenteres for politikken.

Politikken og handleplanen sættes på dagsordenen hvert halve år på institutionernes personalemøde.

Det er ledelsens ansvar at nyt personale præsenteres for politikken og beredskabsplanen.

Politikken sættes på dagsordenen på lederteam møder hvert halve år, således at vi kan diskutere fremadrettede tiltag i form af fælles foredrag eller andet, der opkvalificerer vores viden på området.

Det er ledelsens ansvar at politikken og beredskabsplanen præsenteres for forældrebestyrelsen og/ eller institutionsbestyrelsen.

Litteraturliste:

- Må vi lege doktor af Anna Louise Stevnhøj (2014)
- Børn og seksualitet af Anna Louise Stevnhøj (2005)
- Socialstyrelsens inspirationsmateriale til forebyggelse af overgreb mod børn og unge.
- Omsorgssvigt er alles ansvar af Kari Killen (1998)

Floravejs Børnehave

Maria Mikkelsens Børnehave

Sct. Michaels Børnehave

Østbyens Børnehave

Frilandsbørnehaven Enghøj

Rødbæksgaard Børnehave